

VEČERNI LIST

Cene po pošti:

za celo leto . K 8:—

za pol leta . K 4:—

za četrt leta . K 2:—

za 1 mesec . K 7:—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno K 12:—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Lep shod kršč. socialnega delavstva v Mariboru.

Maribor, 1. nov. V nedeljo 31. oktobra je mariborsko krščansko misleče delavstvo takorekoč prvič stopilo na plan v javno politično življenje ter ovrglo vse lažnive trditve nasprotnikov, ki trde, da krščanskega delavstva v Mariboru ni. Ta dan se je vršil v mariborskem Narodnem domu zelo dobro obiskan volivni shod Delavske zveze, kojega so se vdeležili tudi zastopniki naših viničarjev. Ob napovedani uri je otvoril predsednik Delavske zveze v Mariboru, tov. Krepek, zborovanje, pozdravljajoč vse delavce, viničarje, pa tudi zastopnice delavke, ki so se navzlic srditemu sovraštvu nasprotnikov vdeležili shoda in pokazali, da se nikogar ne boje in da svojega krščanskega prepričanja tudi ne zataje, naj pride kar hoče. Zatem podeli besedo delavskemu kandidatu tov. S. Kešu, rudarju iz Trbovelj, ki je govoril o najvažnejših vprašanjih, ki posebno zadevajo delavca in katera bi se morala najprej spremeniti oziroma izboljšati, da pride potem tudi delavec in njegova družina v boljši položaj.

Tov. A. Krepek pa je navedel, zakaj se krščansko misleče delavstvo pridružuje SLS. in zakaj bo glasovalo za njeno kandidatno listo. Radi tega, ker je SLS. bila dosedaj res edina prava zastopnica slovenskega ljudstva, da je bilo vse njeno delo delo za blagor ljudstva in da se bo tudi v bodoče potegovala za vse stanovce, kar je izraz njene volivne volje in ljudskih želj, za katerega bodo potem izvoljeni poslanci tudi delovali, da se uresniči. Prav dobro nam je tudi povedal, zakaj se ne moremo in ne smemo pridružiti kaki drugi stranki ter navedel za to tudi vzroke.

Po govoru tov. Krepek-a se je oglašil k besedi poslanec prof. Vesenjāk, eden izmed najmarljivejših naših poslancev, ki

se je vedno potegoval za delavske koristi. Omenil je v svojem govoru razna delavska vprašanja, kakor osemurni delavnik, stanovanjsko vprašanje, preskrbo invalidov, pomoč bednim viničarjem, za katere je SLS. vedno z vso vmo delovala.

Kot četrti govornik je nastopil prof. dr. Capuder, kateri je obširneje govoril o programu in posameznih točkah programa, s katerim stopa SLS. pred slovenski narod in svoje volivce. Ozgibal je vse one stranke, ki trde, da so edinole narodne, in dokazal, da je ravno SLS. bila vedno tista, ki je res tudi narodno delala. Narodno vprašanje bo najbolje rešeno tedaj, če se bo vsem dobro godilo. Najbolji pripomoček, s katerim je SLS. tudi vedno delovala in storila res tudi mnogo dobrega za ljudstvo v tem smislu, je bilo naše združništvo in konsumi. Z opominem, da naj nobeden ne verjame lažem naših nasprotnikov, temveč da se oklepamo naše SLS., je končal svoj govor.

Z zahvalo vsem navzočim, ki so se v tako obilnem številu udeležili shoda, in s pozivom, da gredo vsi na delo, da bo 28. november dan zmage slovenskega krščanskega ljudstva, je zaključil predsednik lepo uspehi shod. hod je trajal nad dve uri in so zborovalci vztrajali do konca navzlic hudemu mrazu. Krščansko delavstvo pa lahko s ponosom zre na svoj prvi polet iz skromnih prostorov Splovsarske ulice. Kajti pokazal je, da se krščanska misel med delavstvom dviga in da raste vedno bolj in bolj število organiziranega krščanskega delavstva v Mariboru in da, če bo šlo po isti poti naprej, se mu ni treba ustrašiti nobenega odkritega ali neodkrita nasprotnika. Kajti naši cilji vodijo k zmagi. Zatorej, mariborsko krščansko delavstvo, na delo!

Priprave za volitve.

LDU Belgrad, 1. nov. (ZNU) Danes so v »Službenih Novinah« objavljena imena predsednikov volivnih odborov v naši kraljevini.

LDU Belgrad, 1. nov. (ZNU) Tekom te tedne bodo začele oddajati kandidatske liste sodiščem prve stopnje. Kandidatske liste sme predložiti v vsakem volivnem okrožju najmanj sto vo-

livcev. Rok za izročitev kandidatskih list se konča 14. novembra.

LDU Belgrad, 1. nov. (ZNU) V ministrstvu za notranje stvari se pripravljajo vse potrebno, da se volivni material čimprej razpošlje po notranjosti države. Ministrstvo ima menda že zadostno število volivnih skrinjic in kroglic na razpolago.

Ameriško delavstvo izstopilo iz socialistične strokovne internacionale.

Kakor poročajo iz Pariza, je predsednik ameriške strokovne zveze v javnosti razglasil, da je njegova organizacija prisiljena, da iz amsterdamske internacionale

izstopi, ker se ne strinja z njenim pozivom na organizirane delavce, naj izsilijo mir med Poljsko in Rusijo na ta način, da odrečejo izdelovanje in prevoz orožja.

daj naprej svobodno deponirali svoj denar v angleške banke ter transportirali svoje blago z angleškimi ladjami, ne da bi se jim bilo treba bati, da bi jim ga Anglija konfiscirala v slučaju, da bi Nemčija ne izpolnila svojih obveznosti. Po izjavi Chamberlaina se je pomirilo nekoliko razburjenje v francoskem časopisu. Izjavil je, da ima sklep angleške vlade samo namen, oprostiti sekvistrov gotovih tekočih računov po bankah, kakor tudi nemškega blaga, in da se Anglija nikakor ne odreka najstrožjemu izvajanju pravic in določbam versailleske pogodbe. Sedaj se vrše med Parizom in Londonom tozadevni razgovori.

BOLJŠEVIŠKI KOMISAR LITVINOV OD ANGLEŽEV UJET.

LDU Pariz, 1. nov. (Wolff) Po vesteh, ki so došle semkaj, je neka angleška ladja na odprtem morju ujela Litvinova in ga pripeljala v Batum.

KERENSKI.

LDU Pariz, 30. okt. (ZNU) Kerenski bo odpotoval v Varšavo, kjer namerava nastaniti svoj generalni štab.

Socialdemokracija v dejanju.

Slovenska socialdemokracija se skuša zopet uveljaviti pri sedanjih volitvah. Gospodje voditelji so mnenja, da je delavstvo že pozabilo, kako se mu je godilo, ko je socialdemokracija vladala s položjo liberalcev v Belgradu. Delovanje socialdemokratov na vladnem krmilu spada med najbolj žalostne dneve, ki jih je preživel delavstvo te države. Le temu dejstvu se imajo komunisti zahvaliti, da so za kratek hip potegnili za seboj del delavskega ljudstva, ki so ga potem na Zaloški cesti brezsrčno žrtvovali.

Zdi pa se, da je delovanje socialdemokracije na vladi povsod enako malo resno. Pretekli mesec so se širile volitve v avstrijski parlament. Avstrijska socialdemokracija je dotlej vladala avstrijsko republiko skoro neomejeno. Vse važnejše posle države so upravljali njeni možje. Upravljali pa so jih tako, da je avstrijsko delavstvo izprevidelo, da nima pričakovati pomoči od socialdemokratov. Na dan volitve se je to jasno pokazalo. Najbolj delavski okraji so volili tako, da je ravno tod socialdemokracija izgubila največ glasov. Nezadovoljnost ljudstva s socialdemokracijo je bila tolika, da je moral slediti polom. Socialdemokracija je pri volitvah propadla. Najmočnejša stranka so postali krščanski socialisti. Ti bodo sedaj skušali sestaviti novo vlado. Toda krščanski socialisti nimajo absolutne večine v zbornici, vsled česar ne bodo mogli sestaviti svoje vlade. Treba bi bilo dogovora z drugimi strankami. Toda socialdemokrati so takoj naznanili, da gredo iz vlade. Predno je sestavljena nova vlada, so socialdemokrati zapustili svoja mesta in — zbežali, misleč, da jim bo v opoziciji boljše ko v vladi. Začasno sedaj vodijo vlado kršč. socialisti. Ti se sedaj najprvo trudijo, da preskrbe ljudstvu hrano. Ko so zavzeli kršč. socialisti svoja mesta, so videli, da so zaloge živeža izčrpane. Socialdemokratska vlada je zapustila prazne magazine. Moke ima Dunaj le še do sredi novembra. Očitno so se socialdemokrati zbal posledic in — bežali.

Dalje so socialdemokrati — predno so šli — napravili vse potrebno, da se 10. novembra zviša cena moki, kolikor je seveda še ostalo. Dne 10. novembra se snide novi parlament. Dne 10. novembra odstopi tudi dosedanji predsednik parlamenta socialdemokrat Seitz. Z istim dnem naj bi se zvišala cena kruha. To je vse preračunjeno na instinkte. Seveda delavstvo se ne bo dalo varati, posebno ko vidi, kako se socialdemokratska korupcija odkriva dan za dnem povsod, kjer so socialdemokrati imeli kaj besede.

Socialdemokratični državni uradniki v ministrstvih (seveda judje) so bili obenem člani bank in raznih podjetij. Ti so kot ministrski uradniki vedno gledali na profit svojega podjetja, t. j. svojega žepa, medtem ko je država, oziroma ljudstvo »plačevalo gor«.

Ker je prehrana industrijskega ljudstva v nevarnosti, so začeli kršč. socialisti veliko akcijo pri kmetih, da ti oddajo svoja živila delavstvu. Kmetijski poslanci so odpotovali v svoje okraje, da tu pojasne kmetom položaj mest in industrijskih krajev. Na ta način bi se zamožla prehrana za toliko časa urediti, dokler ne dospo novi transporti. Toda to akcijo kršč. socialcev groze uničiti socialdemokrati, ki pošiljajo po deželi v imenu nižje avstrijske deželne uprave, ki je še v socialdemokratskih rokah, ter pri kmetih navijajo cene živilom. Kmetom ti uradni organi ponujajo 25 do 30 kron za eno kilo pšenice. Vsled tega se je naenkrat cena domačim živilom strašno dvignila. S tem so socialdemokrati zopet otežkočili nabavo živeža. In to zgolj iz strankarskih ozirov.

Kaj jim mar ljudstvo, da le stranka in oni sami profitirajo.

Tako socialdemokracija drugod. Ni čuda, da se je povsod že otesajo. Tudi naše delavstvo pozna njeno »delovanje«. Tudi pri nas bo sojena 28. novembra.

Volivni boj.

b 60 volivnih shodov na Slovenskem je v nedeljo 31. oktobra priredila Ljudska stranka. Vsi shodi so jako dobro uspeli. Delavsko in kmetško ljudstvo gre z navdušenjem v boj za naša ljudske stranke.

b Ponesrečen shod komunistov v Ljubljani. Veliki in gosto nalepljeni rdeči lepaki so pret. teden vabili ljudstvo na velik komunistični shod v nedeljo 31. oktobra na Turjaškem trgu. Tam imajo komunisti lepo palačo, ki je njihov dom. Pred to palačo se je zbralo v nedeljo 200 do 300 ljudi, ki so trepetaje od mraza poslušali Žorgo, dr. Le-meža itd. Shod je pokazal, da zanimanje za komuniste znatno pada.

b Sestava bodoče konstituante. »Narodna Politika« se v uvodniku dne 31. oktobra peča s pojavom, da široke mase volivcev niso več tako zaupne, nego so bile včasih, ampak obračajo dosedanjim politikom inteligenčnih stanov hrbet. To sili vse politične stranke, da jemljejo v svoje kandidatne liste ljudi, ki žive neposredno med ljudstvom ali pa imajo z njim vsaj najožje zveze. Zato je odstotek kmetov in malih ljudi, ki so na kandidatih listah in ki pridejo v parlament, izredno visok; zdi se, da bo znašal polovico vseh zastopnikov vsaj iz hrvatskih krajev. Ta pojav kmetijskih in malomeščanskih kandidatov je tipičen za naše kraje ter bo dal našemu parlamentu popolnoma drugo lice, nego je bilo dosedanje. In dasi ima sedanji volivni boj mnogo negativnih strani, nam vendar daje prilično sigurno jamstvo, da se bo v volitvah bistveno izrazila ljudska volja.

b Ugibanja o izidu volitev. Kakor poročajo iz Belgrada, sodijo v tamkajšnjih političnih krogih, da bodo izpadle volitve v konstituanto približno takole: Radikalci 120—150 poslancev, demokrati 50—70, Ljudska stranka 40 do 50, Radičeva stranka 25—30, Hrv. Zajednica 10—15 poslancev; ostalo do be razne manjše skupine.

b Radikalna kandidatna lista v Zagrebu. Na čelo svoje kandidatne liste v Zagrebu so postavili radikalci bivšega bana Mihaloviča, ki je bil nedavno z dr. Medakovičem prestopil v Radikalno stranko.

b Komunisti kandidirajo v virovitiški županiji na prvem mestu bivšega župana Kordića, kot prvega kvalificiranega kandidata pa prof. Radovančevića.

MINISTRI SE POSVETUJEJO O NOVI USTAVI.

LDU Belgrad, 1. nov. (ZNU) Na podlagi sklepa ministrskega sveta je minister za konstituanto izdelal načrt ustave. Odlok ministrskega sveta vsebuje nekoliko osnovnih načel in minister g. Marković je izdelal ustavni načrt natančno po odločbi ministrskega sveta. Ustavni načrt predvideva edinstveno državo z enim zakonodajnim oblastvom kot monarhijo z dinastijo Karagorgjevičev ter občinsko, okrajno in pokrajinsko samoupravo. Te dni bodo izročili ministrom po en izvod ustavnega načrta; ministri bodo morali stvar v desetih dneh proučiti. Vsak član bo moral predložiti svoje pismeno mnenje o ustavnem načrtu.

KAJ BO S POGAJANJI Z ITALIJO?

LDU Belgrad, 1. nov. (ZNU) »Politika« poroča iz Trsta: Eden od voditeljev italijanskih nacionalistov, Saviglijo, je izjavil novinarjem, da sedanji moment za direktna pogajanja z Jugoslavijo ni ugoden, ker je sedanja vlada v Belgradu začasna. Ako bi pogajanja o jadranskem vprašanju končala ugodno za Italijo, bi nova jugoslovenska vlada, ki bo izšla iz konstituante, ne hotela izvršiti sporazuma.

LDU Rim, 1. nov. (Stefani) Kakor poroča »Tems«, se bodo vršila italijansko-

jugoslovanska pogajanja v Camedgli pri Rapallu.

PARLAMENT SE SNIDE 10. NOVEMBRA.

LDU Belgrad, 31. okt. (ZNU) Početkom tega tedna se bo vlada sporazumela s predsednikom parlamenta glede sklicanja sej narodnega predstavništva. Prihodnja seja narodnega predstavništva naj bi bila 10. novembra. Ob tej priliki naj bi se sprejel zakon o uredbah in ako bi bil ta zakon brzo sprejet, bi potem minister za notranje stvari napravil na dnevni red zakon o spoštovanju države.

RAZMEJITVENA KOMISIJA NA ŠTARJERSKEM.

LDU Belgrad, 1. nov. (ZNU) »Politika« poroča iz Maribora, da bo mednarodna obmejnitvena komisija, ki se je nameravala preko zime preseliti v Gradec, ostala še nadalje v Mariboru, dokler ne izvrši svojega dela. Računa se, da bo obmejnitveno delo končano spomladi. Italijanski član komisije je odpotoval v Gradec, kamor je bil posebej pozvan. Pogosto potovanje italijanskega delegata v Avstrijo zbuja posebno pozornost.

JUGOSLOVANSKI UJETNIKI SE V ODESI.

LDU Belgrad, 31. okt. (ZNU) Bolgarski poslanik Kosta Teodorov je izročil naši vladi poročilo ukrajinske delegacije, ki je vrnila iz Odeše bolgarske ujetnike. Po tem poročilu se nahaja v Odesi 500 do 600 naročih državljani, ki se hočejo vrniti v domovino in za katere bi se morale zavzeti naše oblasti.

POGREB GRŠKEGA KRALJA.

LDU Belgrad, 31. okt. (ZNU) »Pravda« poroča iz Aten, da se je pogreb pokojnega grškega kralja izvršil zelo svečano. Razen našega regenta ni bilo pri pogrebu nobenega drugega suverena. Ostali dvori so bili zastopani po svojih poslanikih. Razkralj Konstantin in njegovi otroci so osebno poblastili tajnika kraljice vdove Olge, da v njihovem imenu položijo venec na mrtvaški oder pokojnega kralja. Kraljica vdova Olga in ga. Manos sta prečuli noč pred pogrebom pri mrtvaškem odru v molitvi. Svečanostni pogreb je bil impozanten.

MEJA MED BOLGARIJO IN JUGOSLAVIJO.

LDU Belgrad, 31. okt. (ZNU) »Politika« poroča iz Pirota, da bo delo razmejitvene komisije, ki določa mejo med Jugoslavijo in Bolgarijo, kočano prej kakor se je pričakovalo. Mejna črta pri Strumici je že definitivno določena. Te dni bo komisija pričela z delom pri Caribrodu in Bosiljgradu. Komisija hiti z delom, ker ga hoče končati prej nego nastane slabo vreme. Z ozirom na to, je dobil načelnik pirotsko-vranjskega okrožja nalog, da prouči v krajih, ki nam pripadejo po mirovni pogodbi, vse pogoje, pod katerimi se ima izvršiti okupacija ozemlja, ki je nam dodeljeno. Ko so to doznali bolgarski agenti, so ojačili svojo akcijo ter začeli prigovarjati prebivalstvu, naj zapusti svoje domove ter se izseli v notranjost Bolgarije. Kljub vsemu temu pa se ni doslej še nihče odzval temu pozivu, ker je prebivalstvo zlasti v okolici Bosiljgrada, imelo priliko, spoznati dobre namene naših civilnih in vojaških oblasti.

BOLGARIJA IN ANGLIJA.

LDU London, 30. oktobra. (ZNU) — Pred odhodom v Pariz je sprejel Stambulinskega Lloyd George, ki se je z njim dalj časa razgovarjal. Pozneje je bil Stambulinski pri Lloyd Georgeu, katerega se je udeležil tudi vojni minister Curzon.

ŠTRAJKOVSKI NEMIRI NA ŠPANSKEM.

LDU Barcelona, 1. nov. (DunKU) Incidenti, ki jih je povzročilo stavkanje, se množe, pri čemer pride do spopadov. Pri enem takem takih spopadov sta bili dve osebi usmrčeni. V Saragosi je eksplodirala bomba, ki so jo položili pred kovinsko tvornico in povzročila ogromno škodo.

ZADEVA GENERALA VESOVIČA.

LDU Belgrad, 1. nov. Sodišče prve stopnje v Belgradu je poslalo mestnemu sodišču istotam vse akte, ki se tičejo prestopa generala Vesoviča ter je zahtevalo, da se uvede strokovnjska preiskava pisma, ki ga je pisal Vesovič italijanski vladi. V imenovanem pismu prosi Vesovič pomoči za osvobodjenje Črne gore. Čim se ta akt na ta način prenaša od sodišča do sodišča, tudi Vesovič gotovo ne sedi s prekrižanimi rokami. General piše v pismu svojemu sinu, da se mora »otresti srbske tiranije«. Poleg tega je izjavil Vesovič pred sodiščem: »Če bodele tako postopali z menoj, ne boste dočakali niti tega, da me obsodite.«

Politične novice.

— **Ameriške volitve.** V Ameriki se vrši hud volivni boj za novega predsednika. Wilson je zatoni za vedno. Danes se bije bitka med demokrati, ki so vladali Ameriko doslej in med republikanci, ki imajo največ upa na zmago, kot poročajo najnovejše vesti. Skoraj gotovo je, da bo senator Harding stopil v Belo hišo in postal raven gospod Amerike. Na to je začela misliti tudi Evropa in prav ima. Evropa bo morala s tistim hipom pozabiti na ameriško pomoč in se poizkušati sama pomagati in obnoviti. Gotovo je, da bo bodoča Amerika mnogo previdnejša v vmešavanju v evropska vprašanja in bo storila samo to, kar bo morala storiti. Gotovo je, da je Amerika po tem svetovnem miru silno razočarana, ravno tako, kot smo razočarani mi mali narodi, ki so pričakovali od Wilsona zmage pravičnosti. Amerikansko ljudstvo je šlo v boj zato, da priboji svetu pravi mir, da ubije militarizem in da reši demokracijo sveta. Ko pa je končala vojna, so videli Američani, da demokracija ni rešena, da militarizem ni izginil, in da je svetovni položaj še slabši in mir bolj ogrožen kot kdaj poprej. Anglija je dobila šest mest v Ligi narodov, Amerika pa komaj eno mesto. Vse to je silno delovalo na mišljenje ameriškega ljudstva, ki je oznevoljeno tudi radi draginje. S temi volitvami se bo izvršilo važno dejanje ne samo za Ameriko, ampak tudi za Evropo.

— **Kandidatna lista Hrv. Zajednice v viroviški županiji** ni še popolnoma sestavljena, gotovo je le to, da bo nosilec ban dr. Laginja. Za njim pride bivši frater Kerubin Šegvič. Med ostalimi kandidati so dr. Rittig, dr. Lorković in tiskarnar Ivan Plevnik. Na skupščini, na kateri so sestavljali listo, je učiteljsko zahtevalo, naj se vzameta v listo tudi dva kmeta. Voditelji so odgovorili, da so to iz vsega početka hoteli, da pa Hrv. Zajednica v celem okrožju nima nobenega zanesljivega kmeta. Končno ureditev liste so odgodeli.

— **Preiskava nemirov na Hrvatskem.** LDU Belgrad, 31. okt. (ZNU) Poročilo enketne komisije o nemirih na Hrvatskem bo gotovo do konca tega tedna. Komisija je pregledala vse akte v Zagrebu ter bo sedaj posetila tudi posamezne vasi, kjer so bili nemiri. Ban je zahteval od ministrskega predsednika, naj dovoli, da se zaslišijo tudi oni častniki, ki se niso v polni meri držali navodil povodom žigosanja živine.

— **Razdelitev preostalih mandatov v Avstriji.** V Avstriji je po prvi odmeri mandatov ostalo še 15 mandatov, ki so jih sedaj po seštetju vseh preostalih glasov razdelili tako, da bodo dobili: Velikonemci (165.961 glasov) 7, socialni demokrate (95.916 glasov) 4, kršč. socialci (91.793 glasov) 3 in Kmetška stranka (36.280 glasov) 1 mandat.

Dnevne novice.

— **Razpisane zdravniške službe.** V Uradnem listu je razpisana služba okrožnega zdravnika za Sevnico, ki naj obenem substituiraa zdravstveno okrožje Loka pri Zidanem mostu. — Razpisana je služba okrožnega zdravnika na Trati pri Škofji Loki. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— **Komunisti kot cerkveni roparji.** Te dni je stala pred dunajskim sodiščem družba komunistov, ki je lani izvršila v kraju Trumau vlom v tamodnjo cerkev in odnesla iz tabernaklja monštranco in kelihe. Vlom so sklenili v stranki, ker so bila pošla strankina denarna sredstva, dasi so komunisti dobivali za propagando denar tako z Ogrskega kakor iz Rusije. Zločin je izdal eden komunistov iz osvete. Po končani razpravi je sodišče temeljem pravoreka porotnikov obsodilo: Lorenza, prvega voditelja komunistov, na 6 let, strankinega tajnika Lumpija na 2 in pol leti, Lukacija na 2 leti, Benoša na 1 in pol leta, Zippelna na 4 leta, monakovskega špartakista Kondula na 8 mesecev ječe.

— **Pogajanja glede železniškega prometa z Rumunijo.** (ZNU) Ravnateljstvo rumunskih državnih železnic je pozvalo naše ministrstvo za promet na skupno konferenco za ureditev prometnih odnosov med Jugoslavijo in Rumunijo. Naš prometni minister je sprejel povabilo in se bodo pogajanja v par dneh začela.

— **Ukinjenje praznikov.** (ZNU) Ministrstvo za vere v Belgradu je stavilo gospodarsko-finančnemu odboru ministrov predlog, da se ukine večje število praznikov, da bi se s tem povečalo število delavnih dni.

— **Vojaške zadeve.** (ZNU) Vojno ministrstvo SHS je izdalo naredbo, da mora biti spričevalo o odsluženih kadrskih službi potrjeno po občini.

— **Draginjska doklada za uradniške otroke na univerzi.** Uradniški otroci, ki se solajo na vseučilišču, bodo dobivali draginjske doklade, akotudi so nad 21 let stari.

— **Spalni vagoni.** (ZNU) Ravnateljstvo državnih železnic objavlja: Radi uvedbe novega voznega reda na progah severno od Save in Donave bodo spalni vagoni, ki vozijo direktno v Ljubljano in Prago, opšli iz Belgrada vsak dan ob 21. z vlakom št. 4. V Belgrad prihajajo iz Ljubljane z vlakom št. 5 ob 6.50. Restavracijski vagoni odhajajo iz Belgrada vsak dan z vlakom št. 6 in se vračajo z vlakom št. 5.

— **Poziv vsem dobromislečim!** Mestni magistrat objavlja: Na strelišču na Suhem bariju v Ljubljani je pokopanih 23 žrtev avstrijske vojne justice. Naše javne oblasti bi se rade obrnile do sorodnikov žrtev, ne bi li dali tam pokopane svoje prenesti na pokopališče v domači kraj. Kjer bi ne bilo najti sorodstva, bi se ukrenilo potrebno, da se ustreljeni uradoma prepeljejo na ljubljansko pokopališče. Treba pa je, da se ugotovijo imena. Vsled osebnega zanimanja slovenskega podčastnika, ki je med vojsko na strelišču služboval, je doznano, katerega dne je bil kdo ustreljen, ki leži v tem ali onem grobu. Imeni sta pa onemu podčastniku bili znani le dve. Naša pokrajinska vlada se je s temi podatki obrnila na vojni sodni arhiv na Dunaju, ki je odgovoril, da bi bilo vse iskanje po datumih zaman, ker obsega arhiv poldrug milijon aktov in bi se moralo vedeti za opravilno številko vojaške sodnije in za ime sodnije.

— **Obračamo se torej do vsakega, zlasti do onih, ki so med vojsko službovali pri avditorijah in vojni sodnijah, da nam preskrbe podatke, katere naj blagovolijo vpslati mestnemu magistratu v Ljubljani.** Doslej znani podatki (datum ustrelitve) so naslednji: Grob št. 1, ustreljen 26. junija 1915 (neki vojak). Grob št. 2, ustreljen 8. julija 1915 (vojak). Grob št. 3, ustreljen 16. julija 1915 (vojak). Grob št. 4, ustreljen 19. julija 1915 (vojak). Grob št. 5, ustreljen 26. julija 1915 (vojak). Grob št. 6, ustreljen 21. avgusta 1915 (vojak). Grob št. 7, ustreljen 24. avgusta 1915 (kmet z Gorenjskega). Grob št. 8, ustreljen 4. septembra 1915. Grob št. 9, ustreljen 30. septembra 1915. Grob št. 10, ustreljen 16. oktobra 1915. Grob št. 11, ustreljen 11. maja 1916. Grob št. 12, Ivan Petrič, že prenešen 17. decembra 1919. Grob št. 13, ustreljen 11. decembra 1915 (neki cigani). Grob št. 14, ustreljen 4. januarja 1916 (vojak). Grob št. 15, ustreljen 7. januarja 1916 (baje neki kovač z Dolenjskega). Grob št. 16, ustreljen 10. februarja 1916. Grob št. 17, ustreljen 25. februarja 1916 (ruski vjetnik). Grob št. 18, ustreljen 26. februarja 1916 (vojak). Grob št. 19, ustreljen 14. marca 1916. Grob št. 20, ustreljen 25. julija 1916. Grob št. 21, ustreljen 20. maja 1916. Grob št. 22, ustreljen 10. januarja 1917 (ognjičar Schmidt). Grob št. 23, ustreljen 11. junija 1917. — Prosimo za ponatis tega poziva!

— **Nadškofijska gimnazija v Zagrebu** je dobila pravico javnosti z vsemi pravicami javne srednje šole.

— **Poostrene kazni za oderuhe na Bavarskem.** Bavarska vlada je izdala oklic na prebivalstvo, v katerem naznanja, da se za težke slučaje oderuštva in verižništva zvišuje kazen od 1 na 15 let ječe in od 100.000 mark do enega milijona mark denarne globe. Prebivalstvo se pozivlje, da pomaga oblastem pri zasledovanju oderuhov in verižnikov.

— **Pol milijona je poneveril** raznim ogrskim socialističnim beguncem na Dunaju tajnik socialnodemokratske strokovne organizacije dr. Antal iz Budimpešte. Dr. Antala so na zahtevo ogrskega socialnodemokratskega poslanca Garamija na Dunaju zaprli.

— **Polom »svobodne šole« na Dunaju.** Društvo »Svobodna šola« na Dunaju je bilo l. 1910. z veliko slavo sezidalo lastno »svobodno šolo«, na kateri ni bilo nikakega verskega pouka ali vpliva. Društvo in šola sta v desetih letih popolnoma dogospodarila in je obema pretil polom. V skrajni sili je društvu priskočila na pomoč socialnodemokratska mestna uprava, ki je kupila šolsko poslopje za 2.467.483 K.

— **Imate bolečine? V obrazu?** V celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedajo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodele se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

— **Ali trpite na počasni prebavi?** Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 18 K. Prava želodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 K. Omot in poština posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 245, Hrvatska. A.

Ljubljanske novice.

— **Lj Seja glavnega volivnega odbora SLS za Ljubljano** bo danes ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstropje. Seja je velike važnosti, zato ne sme nikogar manjkati. — Tajništvo SLS za Ljubljano.

— **Lj Seja predsedstva Orlovске zveze** se vrši danes ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni (I. nadst.). Prosim zanesljive udeležbe!

— **Lj Pevski zbor Rokodelskega društva** ima pevsko vajo nočoj ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Odbor.

— **Lj Zaklad, narodno igro, uprizore** Šentjakobski Orli v nedeljo 7. novembra ob pol osmih zvečer v Ljudskem domu. Vstopnice se dobe v predprodajni trgovini gospe Češnovar, Stari trg.

— **Opozarjamo člane na današnji** fakovski večer v Šentjakobski prosveti.

— **Lj Ledene rože o Vseh svetih.** Naš vrtnarji so tudi letos pravočasno mislili na dan vseh svetih in vseh mrtvih in so odgajili obilico resno-lepih krizantem. Koncem oktobra je bil trg poln teh cvetic in dasi so bile drage, so jih ljudje vendar kupovali, da jih vseh svetih in vseh mrtvih dan položijo na grobove svojih dragih. Toda topot se zagospodovale nepričakovane druge rože, ki ne trpe poleg sebe nobenih drugih: ledene rože. Uboge krizanteme, ki so jih te neizprosne tekmovalke zalekle na grobovih! Nobena ni ušla smrti — voščeno-žolte, zledenele so kazale revščino vsega zemskega, ki je posvečeno smrti... Žalostne slike niso moge oživiti niti luči, kajti mrzel veter, ki je bril, ni dal nobeni goreti. Tako so bile letos zmagovalke na grobovih umetne cvetlice, ki so igrale drugo spricho čudolepih krizantem skromno in nehvaležno vlogo. Tolakljiva je ob tem za nas le misel, da mrvim mraz ni mogel vzeti tistega, kar je zanje edino merodajno, kar sega preko groba v nadzemski svet, a to je molitev. — Takega mraza, kakor ga imamo te dni, ob tem času ne pomnijo najstarejši ljudje. Toplomer kaže pet stopinj in več pod ničlo. Po polju pa je še vse polno nepobranih pridelkov, posebno zelja. Tudi po vrtovih je okterski mraz mnoge presenetil in uničil endivijo in drugo zelenjavo. Upajmo, da je to le kratek predpset zime in da se še vrnejo toplejši dnevi. Drugače bo gorje s kurivom.

— **Lj Stavka dramskih igralcev.** Poročajo nam: Včeraj so začeli stavkati dramski igralci. Sinoči ni bila uprizorena »Hasanaginica«. Stavka nima značaja mezdne gibanja, temveč je narperjena v prvi vrsti proti gledališki upravi za popolno enakopravnost z ruskimi kolegi, da se da tem kot onim potrebn oštevilco vaj in da se njihove igre opremijo tako kot one, ki jih igrajo Rusi. Gledališče je zaprto. Vsaka stranka je poslala listom pojasnilo od svoje strani.

— **Lj Deželni muzej** ostane radi pormanjkanja kuriva od 1. t. m. za splošni poset tudi ob nedeljah zaprt.

— **Lj Ljubljanski trg.** Tržno življenje je bilo pretečeni teden zelo živahno. Odpad Koroške se na trgu zelo pozna. Cene mesu so ostale na prejšnji stopnji in ni pričakovati preokreta za bodočo tedne. Vsled visoke cene kože, 50 kron za kg, bo ostalo goveje meso pri sedanjih cenah od 17 do 24 kron za kg in se ne bo dovolilo nikako podražanje. Bilo bi želeli, da bi izvozničarji govejega mesa na Dunaj smotreno postavili, upoštevali domači trg in ne davljali nepotrebnno cene volom, kar domaša posameznim samo trenutne uspehe v splošnem pa zelo nezdravo vznemirja trg. Sadni trg, posebno kmetski, je zelo živahen, a primanjkuje že nekoliko blaga. Cene sadju so izvozničarji po Sloveniji zelo občutno navili, kar ima na ljubljanski trg neprijeten učinek. Kvaliteta sadja je vsled nizkih cen 2 do 5 kron za kg jabolk slabša. Hruške so od 5 do 8 kron kg. Navadna zelenjava za vsakdanjo potrebo je na trgu zadosti po nizkih cenah. Krompirja je dovolj, plačuje se že celo po 1.90 k kg. Maksimalna cena je 2.40 k na drobno. Konzum masla, katerega je na trgu dovolj, je šibak. Jajec na ljubljanskem trgu ni, istotako divjačine. Vsled zidave nove stavbe ob Mahrovi hiši, se bodo izvršile obsežne premestitve stojnic na Vodnikovem trgu. Upošteval se bo kolikor mogoče dosedanj red razvrstitve, v kolikor se da spraviti v sklad z ličnostjo trga in zelo omejenim prostorom. Interesente se prosi, naj to upoštevajo in ne delajo neutemeljenih pritožb.

— **Odgovorni urednik** Jože Rutar.

— **Izdajatelj** konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.